

บทบรรณาธิการ

ทศวรรษปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างมากมาย การอุบัติขึ้นของเทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วต่อเนื่อง และดูเหมือนว่าจะไม่มีที่สิ้นสุด ทุก ๆ ปี การ์ตเนอร์ บริษัทวิจัยและให้คำปรึกษา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในสหรัฐอเมริกา จะทำการวิเคราะห์และนำเสนอแนวโน้มของเทคโนโลยีที่จะส่งผลกระทบต่อการวางแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจเป็นประจำ และในปี ค.ศ.2015 การ์ตเนอร์ได้ทำนายแนวโน้มของเทคโนโลยีอุบัติใหม่ที่จะเกิดขึ้นไว้ 3 ด้านหลักคือ 1) การรวมตัวระหว่างโลกความเป็นจริงกับโลกเสมือน 2) การอุบัติขึ้นของระบบอัจฉริยะในทุกหนทุกแห่ง และ 3) ผลกระทบทางเทคโนโลยีต่อการยกระดับธุรกิจดิจิทัล โดยการ์ตเนอร์ได้นำเสนอ 10 สุดยอดเทคโนโลยีที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในปีี้ ประกอบด้วย Computing Everywhere, The Internet Things, Advanced Pervasive and Invisible Analytics, Context-Rich Systems, Smart Machines, Cloud/Client Computing, Software-Defined Applications and Infrastructure, Web-Scale IT, และ Risk-Based Security and Self-Protection แต่ละเทคโนโลยีมีรายละเอียดอย่างไรสามารถสืบค้นได้จากอินเทอร์เน็ต

เทคโนโลยีย่อมส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของบุคคลต่าง ๆ ในสังคม ตลอดจนการประกอบธุรกิจ และการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงห้องสมุด ห้องสมุดสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงสารสนเทศที่ทันสมัยจากทุกมุมโลก การพัฒนาบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการอย่างสะดวกและรวดเร็ว แต่อย่างไรก็ตามการเตรียมความพร้อมของบุคลากรห้องสมุดให้ทันกับเทคโนโลยีอุบัติใหม่ก็เป็นส่วนสำคัญ ต้องแน่ใจว่าบรรณารักษ์และบุคลากรห้องสมุดมีทักษะและสมรรถนะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอุบัติใหม่กับงานห้องสมุด การกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรที่จะคัดเลือกเข้ามาใหม่ก็ควรคำนึงถึงความรู้และความสามารถในการด้านเทคโนโลยี ต้องตระหนักว่าผู้ใช้บริการห้องสมุดในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะห้องสมุดสถาบันการศึกษา กลุ่มผู้ใช้บริการเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้และทักษะเทคโนโลยีเป็นอย่างดี ในประเด็นนี้สามารถอ่านเพิ่มเติมได้จากงานวิจัยของ Tara Radniecki เรื่อง “Study on Emerging Technologies Librarians: How a new library position and its competencies are evolving to meet the technology and information needs of libraries and their patrons” ซึ่งนำเสนอในการประชุมวิชาการ IFLA WLIC 2013 ที่ประเทศสิงคโปร์

จากบทความวิจัย และบทความปริทัศน์ในวารสารวิจัยฉบับนี้แสดงให้เห็นว่า ห้องสมุดมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน พัฒนารูปแบบการให้บริการโดยนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและการให้บริการเพิ่มมากขึ้น เช่น การพัฒนาทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ การให้บริการในระบบออนไลน์ การใช้เทคโนโลยี RFID ในการพัฒนาบริการห้องสมุด เป็นต้น ผลงานวิจัยเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและต่อยอดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในงานห้องสมุดได้เป็นอย่างดี

สุรพล ฤทธิ์รวมทรัพย์

ประธานแผนกวิจัยและพัฒนา

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ

บรรณาธิการ